

Asia C-469/20

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

29.9.2020

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Amtsgericht Nürnberg (Saksa)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

14.9.2020

Kantaja:

RightNow GmbH

Vastaaja:

Wizz Air

Amtsgericht Nürnberg

[– –]

Asiassa

RightNow GmbH, [– –] Düsseldorf

–kantajana –

edustajana:

[– –]

vastaan

Wizz Air, [– –] Budapest, [– –]

–vastaajana –

edustajana:

[–] [alkup. s. 2]

[–]

Amtsgericht Nürnberg (Nürnbergin alioikeus) [–] on tehnyt 14.9.2020 seuraavan

välipäätöksen

I. [–]

II. Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla seuraava kysymys:

Onko kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY 3 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että ammattimaisesti lentoliikennettä harjoittavan toimijan yleisiin sopimusehtoihin sisältyvä lauseke, jota ei ole erikseen neuvoteltu ja jonka perusteella matkustajana olevan kuluttajan kanssa sähköisesti tehtyyn sopimukseen sovelletaan sen jäsenvaltion oikeutta, jossa lentoliikenteen harjoittajan kotipaikka on, eikä tämä ole identtinen matkustajana olevan kuluttajan asuinpaikan oikeuden kanssa, on kohtuuton, koska kyseisessä lausekkeessa kuluttajaa johdetaan harhaan, sillä hänelle jätetään ilmoittamatta, että sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) 17.6.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 593/2008 5 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettun muun lain valitseminen on vain rajoitetusti mahdollista ja ettei sovellettavaksi saada valita mitä tahansa lakia vaan ainoastaan Rooma I-asetuksen 5 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa mainitut lait? [alkup. s. 3]

Perustelut

1 I. Kantaja vaatii sille siirretyn oikeuden nojalla vastaajana olevaa lentoliikenteen harjoittajaa palauttamaan verot ja maksut, joista oli peruutettujen ilmakuljetussopimusten vuoksi tullut aiheettomia.

2 Matkustajat

...

[alkup. s. 4]

varasivat itselleen (ja osittain kanssamatkustajilleen) vastaajalta lentoja, joiden lähtö- ja/tai saapumispaikkana piti olla Nürnberg. Kaikkien matkustajien asuinpaikka oli Saksassa. Kaikki matkustajat eivät osallistuneet lennoille ja luovuttivat kantajalle oikeutensa vaatia vastaajaa palauttamaan aiheettomasti maksetut verot ja maksut. Kantaja hyväksyi kulloisenkin oikeudenluovutuksen ja

vaati vastaajaa tuloksettomasti tuomioistuinmenettelyn ulkopuolella ilmoittamaan ja palauttamaan aiheettomasti maksetut verot ja maksut.

- 3 Kaikissa tapauksissa oli lentolippuja varatessa hyväksytty vastaajan yleiset sopimusehdot. Niissä todetaan muun muassa seuraavaa:

- 4 21.1. kohta.:

JOLLEI SOPIMUKSESSA TAI MUISSA SOVELLETTAVISSA OIKEUSSÄÄNNÖISSÄ TOISIN MAINITA:

a) NÄIHIN YLEISIIN KULJETUSEHTOIHIN SEKÄ KAIKKIIN KULJETUKSIIN, JOIHIN OLEMME SITOUTUNEET (TEIDÄN TAI MATKATAVAROIDENNE OSALTA), SOVELLETAAN UNKARIN LAINSÄÄDÄNTÖÄ JA

b) KAIKKI TEIDÄN JA MEIDÄN VÄLISEMME TÄLLÄISTÄ KULJETUSTA KOSKEVAT RIITA-ASIAT KUULUVAT UNKARIN TUOMIOISTUINTEN MUUHUN KUIN YKSINOMAISEEN TUOMIOVALTAAN. ”MUU KUIN YKSINOMAINEN TUOMIOVALTA” TARKOITTAÄ, ETTÄ VOITTE ESITTÄÄ TUOMIOVALTAA KOSKEVAT VAATIMUKSENNE UNKARIN ULKOPUOLELLA SIJAITSEVISSA TUOMIOISTUIMISSA. [alkup. s. 5]

- 5 7.2.1 kohta (ote):

Kaikkia lentoaseman pitäjän perimiä veroja ja maksuja ei voida palauttaa, vaikka ne perittäisiinkin matkustajamäärän perusteella.

- 6 6.5. kohta:

6.5.1. Voitte perua varauksenne neljatoista (14) päivää ennen lentonne aikataulun mukaista lähtöaikaa. Tällöin Teillä on oikeus saada palautuksena lennon kokonaishinta vähennettynä peruutusmaksulla.

6.5.2. Jos perutte varauksenne 14 (14) päivän aikana ennen lentonne aikataulun mukaista lähtöaikaa, Teille korvataan lennon kokonaishinta vähennettynä muilla palvelumaksuilla ja paikkavarausmaksulla.

Edellä 6.5. kohdassa tarkoitettussa tapauksessa vastaaja perii peruutusmaksun, jonka suuruus on 60 euroa lentoa ja matkustajaa kohden. 6.5.2 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa vastaaja perii paikkavarausmaksun, jonka suuruus on 80 euroa lentoa ja matkustajaa kohden. Näihin maksuihin voidaan tutustua vastaajan internetsivustolla.

- 7 Yleisten sopimusehtojen 18.3.1 kohdan mukaan matkustajien saatavat vanhenevat 2 vuoden kuluttua heidän saapumisestaan määräpäykkaan tai siitä päivästä, jona lentokoneen olisi pitänyt saapua aikataulun mukaisesti perille taikka siitä päivästä,

jona kuljetus peruttiin. Vastaaja on tämän vuoksi esittänyt vanhentumisväitteen. Tämä määräaika on kuitenkin päättynyt vain yhden matkustajan osalta.

- 8 Vastaajan näkemyksen mukaan lainvalintalauseke ja muut lausekkeet ovat Unkarin oikeuden mukaan päteviä.
- 9 Kantaja vastustaa tätä näkemystä. **[alkup. s. 6]**
- 10 [– –]
- 11 II.1. [– –]
- 12 2. Kanteen menestyminen riippuu kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY 3 artiklan 1 kohdan tulkinnasta. [– –]
- 13 3. Näiden oikeuksien olemassaolo riippuu lähinnä Unkarin oikeuden lainvalintalausekkeen pätevydestä.
- 14 Rooma I -asetuksen 3 artiklan 1 kohdan mukaan, luettuna yhdessä kyseisen asetuksen 10 artiklan 1 kohdan kanssa, lausekkeen pätevyyttä on tosin arvioitava valitun oikeuden eli tässä tapauksessa Unkarin oikeuden perusteella. Tämän arviointiperusteisiin kuuluvat kuitenkin säännökset, joilla on tarkoitus panna täytäntöön kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annettu neuvoston direktiivi 93/13/ETY ja joita on tulkittava tämän direktiivin mukaisesti. 7[– –] Jos lainvalintalauseke olisi sen mukaan pätemätön, sovellettaisiin kaikissa tapauksissa Rooma I-asetuksen 5 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan Saksan oikeutta, sillä kaikkien matkustajien asuinpaikka on Saksassa ja kaikkien lentojen joko lähtö- tai määräpaikka sijaitsee Nürnbergissä Saksan oikeuden mukaan vastaajan yleisten sopimusehtojen muut lausekkeet ovat pätemättömiä.
- 15 4. Unionin tuomioistuin on jo katsonut, että lentoliikenteen harjoittajien on lentohintojensa julkaisemisen yhteydessä eriteltävä asiakkaiden maksettaviksi tulevat verot ja maksut, eivätkä lentoliikenteen harjoittajat näin ollen voi sisällyttää niitä (edes osittain) kyseisen lennon hintaan (tuomio 6.7.2017, asia C-290/16). Tässä samassa tuomiossa täsmennettiin, että yleisten sopimusehtojen lausekkeita, joissa määrätään tällaisten verojen ja maksujen palauttamista koskevista kiinteistä käsittelykuluista, voidaan pitää pätemättöminä kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY täytäntöön panemiseksi annetun kansallisen lain nojalla. Näin ollen Saksan oikeuden mukaan vastaajan yleisten sopimusehtojen 4.2.1 kohtaan sisältyvä lauseke on BGB:n 307 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla pätemätön perusteettoman haitan vuoksi [– –].
- 16 Saksan oikeuden mukaan verojen ja maksujen palautuksen epäminen samoin kuin BGB:n 13 §:ssä säädetyn vanhentumisajan lyhentäminen ovat myös pätemättömiä. BGB:n 307 §:n 1 momentin mukaan lausekkeet ovat pätemättömiä,

jos ne vilpittömän mielen periaatteen vastaisesti ovat kohtuuttomalla tavalla epäedullisia sopimusosapuolille. Nyt esillä olevassa asiassa näin on. Vastaajan oikeutettu intressi pitää lennon peruuntuessa verot ja maksut, jotka eivät kuulu sille, vaan valtiolle, lentoaseman harjoittajalle tai muille osapuolille, ei ole millään tavoin ilmeinen [– –] [alkup. s. 8] [– –] eikä vastaaja myöskään ole väittänyt näin. Ei ole myöskään olemassa oikeutettua intressiä lyhentää huomattavasti Saksan oikeudessa säädettyä vanhentumisaikaa.

- 17 5. Ratkaisevaa on siis, onko vastaajan yleisiin sopimusehtoihin sisältyvä lainvalintalauseke (21 kohta) pätevä vai ei.
- 18 Unionin tuomioistuin on Rooma I -asetuksen 6 artiklan 2 kohdan osalta todennut, että elinkeinonharjoittajan yleisissä sopimusehdoissa oleva lainvalintalauseke voi kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tavoin olla harhaanjohtava, jos kuluttajalle ei ilmoiteta Rooma I -asetuksen 6 artiklan 2 kohdan toisessa virkkeessä tarkoitettua, suotuisampaa tulkintaa koskevasta periaatteesta (tuomio 28.6.2016, [– –] C-191/15). Rooma I -asetuksen 6 artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaan saman asetuksen 6 artiklan 2 kohdan toista virkettä ei sovelleta kuljetussopimuksiin. Tämän vuoksi tällä ennakkoratkaisupyynnöllä pyritään selvittämään, voidaanko mainittua oikeuskäytäntöä soveltaa vastaavasti myös Rooma I -asetuksen 5 artiklan 2 kohtaan.
- 19 Landgericht Frankfurt a.M. [– –] olettaa näin olevan. Lainvalintalauseke on harhaanjohtava, koska matkustajalla ei kuluttajana ole tietoa sovellettavan lain valinnan rajoittamisesta. Tätä tilannetta olisi käsiteltävä Rooma I -asetuksen 6 artiklan 2 kohdassa säädetyn tavoin. Myös Amtsgericht Brühl [– –] on esittänyt tämän näkemyksen.
- 20 [– –] [alkup. s. 9] [– –] Oberlandesgericht Frankfurt [– –] on katsonut, että Euroopan unionin tuomioistuimen niin sanotussa Amazon-tuomiossa (tuomio 28.7.2016, [– –] C-191/15) ilmaisemia periaatteita ei voida soveltaa lentokuljetussopimuksiin niiden erilaisen rakenteen ja soveltamisalan vuoksi.
- 21 6. Ennakkoratkaisukysymystä ei tiettävästi ole tähän mennessä selvitetty.
[– –]